

EL

EL

EL

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 8.7.2009
COM(2009) 334 τελικό

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τη διενέργεια επισήμων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1.	Σύνοψη	3
2.	ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΚ) αριθ. 882/2004	4
2.1.	Τομεακή νομοθεσία για τους επίσημους ελέγχους: υπολείμματα κτηνιατρικών φαρμάκων και φυτοφαρμάκων	4
2.2.	Υγεία των φυτών	6
3.	ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	6
3.1.	Κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής	6
3.2.	Πολυετή εθνικά σχέδια ελέγχου (ΠΕΣΕ) και ετήσιες εκθέσεις	7
3.3.	Γενικοί λογιστικοί έλεγχοι	7
3.4.	Επίσημοι έλεγχοι στις εισαγόμενες ζωοτροφές και τρόφιμα	8
3.5.	Άρθρο 23 για την έγκριση ελέγχων πριν από την εξαγωγή	10
3.6.	Καλύτερη κατάρτιση για ασφαλέστερα τρόφιμα	11
3.7.	Κοινοτικά εργαστήρια αναφοράς	12
3.8.	Τεχνικές αναπροσαρμογές	12
4.	ΤΕΛΗ	13
4.1.	Πλαίσιο	13
4.2.	Πεδίο της αξιολόγησης	13
4.3.	Κύρια συμπεράσματα που προκύπτουν από τη μελέτη	14
4.4.	Σενάρια για αλλαγή	14

1. ΣΥΝΟΨΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 65 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τη διενέργεια επισήμων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων¹, (στο εξής «κανονισμός επισήμων ελέγχων»): «ΚΕΕ») η Επιτροπή οφείλει να υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, κυρίως για να αξιολογήσει την πείρα που έχει αποκτηθεί από την εφαρμογή του κανονισμού.

Στην έκθεση πρέπει να εξετάζονται τα ακόλουθα θέματα:

- α) η επαναξιολόγηση του πεδίου εφαρμογής, σε σχέση με την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων·
- β) η εξασφάλιση της συνεισφοράς και άλλων τομέων στη χρηματοδότηση των επισήμων ελέγχων με τη διεύρυνση του καταλόγου των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στο παράρτημα IV τμήμα Α και στο παράρτημα V τμήμα Α, και λαμβάνοντας ιδίως υπόψη την επίπτωση της κοινοτικής νομοθεσίας περί ζωοτροφών και τροφίμων, μετά την έκδοσή της·
- γ) ο καθορισμός προσαρμοσμένων στις εξελίξεις ελάχιστων ποσών για τα τέλη τα οποία αναφέρονται στο παράρτημα IV τμήμα Β και στο παράρτημα V τμήμα Β, λαμβανομένων ειδικότερα υπόψη των παραγόντων κινδύνου».

Όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού, σε σχέση με την υγεία των ζώων και την καλή διαβίωση των ζώων, η πείρα που έχει αποκτηθεί μέχρι τώρα δεν απαιτεί αναθεώρηση του πεδίου εφαρμογής του κανονισμού όπως καθορίζεται σήμερα στο άρθρο 1. Ωστόσο, οι τρέχουσες συζητήσεις για τον εκσυγχρονισμό και την απλοποίηση δύο σημαντικών τομέων ενδέχεται να βοηθήσουν να αποσαφηνιστεί η σχέση μεταξύ του γενικού πλαισίου που θεσπίστηκε από τον κανονισμό και της ισχύουσας τομεακής νομοθεσίας. Αυτό ισχύει ειδικότερα όσον αφορά τις τρέχουσες δραστηριότητες αναθεώρησης που πραγματοποιούνται ως συνέχεια στη στρατηγική για την υγεία των ζώων (2007-2013)², που στοχεύουν, μεταξύ άλλων, στη θέσπιση ενιαίου ρυθμιστικού πλαισίου για την υγεία των ζώων («νόμος για την υγεία των ζώων»), και εκείνες τις δραστηριότητες που θα προκύψουν από την προσεχή αναθεώρηση του κεκτημένου για την υγεία των φυτών που ισχύει σήμερα (στρατηγική για την υγεία των φυτών). Επιπλέον, πρέπει να δοθεί βαρύτητα στην ανάγκη να εξασφαλιστεί ότι οι υπάρχουσες τομεακές διατάξεις της Κοινότητας που εφαρμόζονται στις δραστηριότητες ελέγχου σε συγκεκριμένους τομείς (στα υπολείμματα κτηνιατρικών φαρμάκων και φυτοφαρμάκων, παραδείγματος χάριν) είναι σύμφωνες με τις αρχές και τις απαιτήσεις του κανονισμού. **Το τμήμα 2** της έκθεσης εξετάζει αυτό το ζήτημα.

¹ ΕΕ L 165 της 30.4.2004, σ. 1.

² Μια νέα στρατηγική για την υγεία των ζώων για την Ευρωπαϊκή Ένωση (2007-2013), σύμφωνα με την οποία «η πρόληψη είναι καλύτερη από τη θεραπεία». Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών. COM 539 (2007) τελικό.

Το τμήμα 3 της έκθεσης περιγράφει τις κύριες ενέργειες και πρωτοβουλίες που αναπτύσσονται κατά την εφαρμογή του κανονισμού, εξετάζοντας την πείρα που έχει αποκτηθεί από την 1η Ιανουαρίου 2006. Τα κράτη μέλη αποκτούν σταδιακά πρακτική πείρα στην προετοιμασία και την εφαρμογή των πολυετών σχεδίων τους ελέγχου (ΠΣΕ), που χρησιμοποιείται επίσης από το Γραφείο Τροφίμων και Κτηνιατρικών Θεμάτων (ΓΤΚΘ) της Επιτροπής στο πλαίσιο των τακτικών του γενικών αποστολών λογιστικού ελέγχου. Οι εθνικές ετήσιες εκθέσεις είναι επίσης ένα σημαντικό χαρακτηριστικό γνώρισμα του νέου πλαισίου για τους επίσημους ελέγχους που καθιερώνονται από τον ΚΕΕ, αν και η πείρα από τέτοιες εκθέσεις είναι πάρα πολύ περιορισμένη για να επιτρέψει μια σε βάθος ανάλυση σε αυτό το στάδιο ή την εξαγωγή συμπερασμάτων μέχρι τώρα.

Το άρθρο 65 απαιτεί να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στο ζήτημα των αμοιβών που συγκεντρώνονται για τη χρηματοδότηση των επίσημων ελέγχων («τέλη επιθεώρησης»). **Το τμήμα 4** της έκθεσης περιγράφει την πορεία των συζητήσεων και των σκέψεων για αυτό το μάλλον σύνθετο ζήτημα, βάσει των αποτελεσμάτων πρόσφατης μελέτης που πραγματοποιήθηκε για λογαριασμό της Επιτροπής από εξωτερικό αξιολογητή.

Η μελέτη αυτή παρέχει στην Επιτροπή μια πολύτιμη εικόνα της λειτουργίας του συστήματος των τελών σήμερα, προσδιορίζει ορισμένες ανεπάρκειες στο ισχύον νομοθετικό πλαίσιο που εφαρμόζεται στα τέλη επιθεώρησης και στην εφαρμογή του από τα κράτη μέλη και συζητά την πιθανή ανάγκη να αναθεωρηθούν ορισμένα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του εν λόγω πλαισίου. Σύμφωνα με τη μελέτη, μπορούν να εξεταστούν διάφορες πιθανές επιλογές για αλλαγές, ώστε να επιτραπεί στα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν την επίτευξη του στόχου που καθορίζεται στο άρθρο 26 του ΚΕΕ, σύμφωνα με το οποίο «τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι επαρκείς οικονομικοί πόροι είναι διαθέσιμοι για την παροχή του απαραίτητου προσωπικού και άλλων πόρων για τη διεξαγωγή των επίσημων ελέγχων». Η μελέτη προτείνει πιθανά μελλοντικά σενάρια, που κυμαίνονται από την πλήρη εναρμόνιση των χαρακτηριστικών γνωρισμάτων του συστήματος τελών ως την αυξημένη ευελιξία για τα κράτη μέλη στην εφαρμογή του συστήματος, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα τη διαφάνεια και τη σαφήνεια της λειτουργίας του συστήματος στα κράτη μέλη.

Χρειάζονται περαιτέρω αναλύσεις για τα ζητήματα που προκύπτουν από τη μελέτη, συμπεριλαμβανομένης μιας δημόσιας συζήτησης με τους συμμετέχοντες για τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, και μιας εκτίμησης του αντίκτυπου των επιλογών που υπάρχουν για αλλαγή. Η Επιτροπή σκοπεύει να ξεκινήσει μια τέτοια εκτίμηση αντίκτυπου κατά τη διάρκεια του 2009.

2. ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΚ) ΑΡΙΘ. 882/2004

2.1. Τομεακή νομοθεσία για τους επίσημους ελέγχους: υπολείμματα κτηνιατρικών φαρμάκων και φυτοφαρμάκων

Αν και οι επίσημοι έλεγχοι περιλαμβάνουν και ελέγχους στα υπολείμματα κτηνιατρικών φαρμάκων και φυτοφαρμάκων, ο ΚΕΕ αναφέρεται στην ανάγκη να διατηρηθούν σε ισχύ οι πιο συγκεκριμένοι κανόνες που υπάρχουν στον τομέα των ζωοτροφών και των τροφίμων και της υγείας των ζώων και ορίζει ειδικότερα ότι πρέπει να διατηρηθεί η οδηγία 96/23/ΕΚ του Συμβουλίου περί της λήψης μέτρων

ελέγχου για ορισμένες ουσίες και τα κατάλοιπά τους³ και η οδηγία 86/362/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 24ης Ιουλίου 1986 που αφορά τον καθορισμό των ανωτάτων περιεκτικότητων για τα κατάλοιπα φυτοφαρμάκων μέσα και πάνω στα σιτηρά⁴, ο οποίος καταργήθηκε στη συνέχεια με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 396/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Φεβρουαρίου 2005, για τα ανώτατα όρια καταλοίπων φυτοφαρμάκων μέσα η πάνω στα τρόφιμα και τις ζωοτροφές φυτικής και ζωικής προέλευσης και για την τροποποίηση της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου⁵.

Η οδηγία 96/23/ΕΚ απαιτεί από τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν τα εθνικά σχέδια επιτήρησης υπολειμμάτων και καταλοίπων που υποβάλλονται ετησίως στην Επιτροπή μαζί με τα αποτελέσματα της υλοποίησης το προηγούμενο έτος και τις ενέργειες που λαμβάνονται ως συνέχεια στα αποτελέσματα που δείχνουν μη συμμόρφωση. Καθιερώνει επίσης τον ελάχιστο αριθμό δειγμάτων που θα αναλυθεί για κάθε τρόφιμο ανάλογα με την εθνική παραγωγή χωρίς να λαμβάνονται υπόψη άλλα στοιχεία που ενδέχεται να επηρεάσουν την εκτίμηση κινδύνου (π.χ. πρακτικές εκτροφής, εγκεκριμένα ιατρικά προϊόντα, κ.λ.π.). Εκτός από τα υπολείμματα κτηνιατρικών φαρμάκων και τα κατάλοιπα φυτοφαρμάκων, το παράρτημα Ι και ΙΙ της οδηγίας 96/23/ΕΚ περιλαμβάνει επίσης τις επιβλαβείς ουσίες για το περιβάλλον⁶ στην ομάδα που πρέπει να ελέγχεται στο πλαίσιο των εθνικών σχεδίων επιτήρησης υπολειμμάτων και καταλοίπων.

Ένα έγγραφο προβληματισμού είχε ήδη δημοσιευθεί το 2003 με το οποίο ξεκίνησε μια ευρεία διαδικασία διαβουλεύσεων για τις τεχνικές πτυχές της οδηγίας⁷. Κατά τη διάρκεια αυτής της διαδικασίας τα ενδιαφερόμενα μέρη εξέφρασαν μεγάλο ενδιαφέρον για την αναθεώρηση αυτής της οδηγίας και τη διασαφήνιση της γραμμής οριοθέτησης μεταξύ των ελέγχων κτηνιατρικών φαρμάκων και των μολυσματικών ουσιών γενικά προκειμένου να εξασφαλίσουν ευθυγράμμιση με τον ΚΕΕ.

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 396/2005 για τα φυτοφάρμακα περιέχει διάφορα άρθρα που αφορούν άμεσα τους ελέγχους (άρθρα 26-30), με σκοπό την τυχαία επαλήθευση της συμμόρφωσης με τα ανώτατα όρια σε κοινοτικό επίπεδο, που συμπληρώνεται από τους στοχοθετημένους ελέγχους σε επίπεδο κρατών μελών. Ο κανονισμός (άρθρα 31-32) περιέχει επίσης απαιτήσεις για υποβολή εκθέσεων σε ετήσια βάση. Μερικές διαφορές στη προσέγγιση που υιοθετείται μεταξύ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005 και των

³ ΕΕ L 125 της 23.05.2006, σ. 10.

⁴ ΕΕ L 221 της 07.08.1986, σ. 37.

⁵ ΕΕ L 70 της 16.03.2005, σ. 1.

⁶ Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 315/93 του Συμβουλίου, της 8ης Φεβρουαρίου 1993, για τη θέσπιση κοινοτικών διαδικασιών για τις προσμείξεις των τροφίμων, ως "πρόσμειξη" νοείται οιαδήποτε ουσία δεν προστίθεται σκοπίμως στο τρόφιμο αλλά περιέχεται όμως σ' αυτό ως αποτέλεσμα της παραγωγής (συμπεριλαμβανομένων των επεξεργασιών που γίνονται στις καλλιέργειες και τα ζώα, καθώς και στην πρακτική της κτηνιατρικής), της παρασκευής, της μεταποίησης, της προετοιμασίας, της επεξεργασίας, της πρώτης και της δεύτερης συσκευασίας, της μεταφοράς ή αποθήκευσης του εν λόγω τροφίμου ή ως αποτέλεσμα της μόλυνσης από το περιβάλλον. Ο έλεγχος άλλων προσμείξεων από εκείνες που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα της οδηγίας 96/23/ΕΚ οργανώνεται στο πλαίσιο της νομοθεσίας για τις προσμείξεις.

⁷ Κατόπιν τούτου, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2377/90 τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. xxx/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση κοινοτικών διαδικασιών για τον καθορισμό ορίων καταλοίπων των φαρμακολογικά δραστικών ουσιών στα τρόφιμα ζωικής προέλευσης (COD 2007/0064).

διατάξεων του ΚΕΕ είναι το αποτέλεσμα ξεχωριστών και ταυτόχρονων διοργανικών διαπραγματεύσεων που οδήγησαν στην υιοθέτηση αυτών των δύο νομοθετικών πράξεων.

Με στόχο την καλύτερη ρύθμιση, πρέπει να δοθεί προσοχή στη δυνατότητα ενσωμάτωσης, μέσω των αναγκαίων νομοθετικών αλλαγών, των κανόνων που εφαρμόζονται σήμερα στους επίσημους ελέγχους στα φυτοφάρμακα, τις μολυσματικές ουσίες και τα υπολείμματα φαρμακολογικά δραστικών ουσιών στα τρόφιμα στο πλαίσιο του ΚΕΕ, με σκοπό την ορθολογική οργάνωση και την απλοποίηση του γενικού νομοθετικού πλαισίου, επιτρέποντας ταυτόχρονα την αναγκαία ευελιξία να εξασφαλιστεί η ένταξη και των δύο τομέων στα ΠΕΣΕ των κρατών μελών.

2.2. Υγεία των φυτών

Στον τομέα της υγείας των φυτών, με την οδηγία 2000/29/ΕΚ του Συμβουλίου περί μέτρων κατά της εισαγωγής στην Κοινότητα οργανισμών επιβλαβών για τα φυτά ή τα φυτικά προϊόντα και κατά της εξάπλωσής τους στο εσωτερικό της Κοινότητας⁸ θεσπίζονται οι τομεακοί κανόνες ελέγχου. Συνεπώς, οι επίσημοι έλεγχοι σε αυτόν τον τομέα δεν διέπονται από τον ΚΕΕ, εκτός από τις διατάξεις που εφαρμόζονται για τον καθορισμό και την υποβολή ετήσιων εκθέσεων για τα πολυετή εθνικά σχέδια ελέγχου και για τις κοινοτικές επιθεωρήσεις μέσα στα κράτη μέλη και τις τρίτες χώρες (άρθρα 41 έως 46).

Ως τμήμα μιας γενικότερης άσκησης που στοχεύει στην αξιολόγηση του υπάρχοντος κεκτημένου στον τομέα της υγείας των φυτών⁹, θα εξεταστεί η ανάγκη προσαρμογής των διατάξεων για τους επίσημους ελέγχους της οδηγίας 2000/29/ΕΚ και του ΚΕΕ.

3. ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

3.1. Κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής

Ο ΚΕΕ εισάγει διάφορες νέες υποχρεώσεις για τα κράτη μέλη σχετικά με το σχεδιασμό, το λογιστικό έλεγχο και την υποβολή εκθέσεων των δραστηριοτήτων τους που αφορούν τους επίσημους ελέγχους τους. Η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 43 του ΚΕΕ έχει καθορίσει κατευθυντήριες γραμμές για να βοηθήσει τα κράτη μέλη να ικανοποιήσουν αυτές τις απαιτήσεις. Οι ακόλουθες αποφάσεις της Επιτροπής εκδόθηκαν γι' αυτόν τον σκοπό:

- Απόφαση 2006/677/ΕΚ της Επιτροπής, της 29ης Σεπτεμβρίου 2006, για τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών που προβλέπουν κριτήρια για τη διεξαγωγή των ελέγχων βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διενέργεια επίσημων ελέγχων της

⁸ ΕΕ L 169 της 10.07.2000, σ. 1.

⁹ Το Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να αξιολογήσει το σημερινό κεκτημένο για την υγεία των φυτών και να εξετάσει τις πιθανές τροποποιήσεις του, και να υποβάλει στη συνέχεια πρόταση για μια κοινοτική στρατηγική για την υγεία των φυτών. Η Επιτροπή έχει ξεκινήσει την αξιολόγηση, και πρόκειται να αρχίσει μια μελέτη μέχρι τα μέσα του 2009.

συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων¹⁰.

- Η απόφαση 2007/363/EK της Επιτροπής, της 21ης Μαΐου 2007, για κατευθυντήριες γραμμές οι οποίες βοηθούν τα κράτη μέλη στην κατάρτιση του ενιαίου ολοκληρωμένου πολυετούς εθνικού σχεδίου ελέγχου που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹¹.
- Η απόφαση 2008/654/EK της Επιτροπής, της 24ης Ιουλίου 2008, σχετικά με κατευθυντήριες γραμμές που θα βοηθήσουν τα κράτη μέλη στην κατάρτιση της ετήσιας έκθεσης για το ενιαίο ολοκληρωμένο πολυετές εθνικό σχέδιο ελέγχου που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹².

Η Επιτροπή οργανώνει τακτικά ομάδες εργασίας για να αναπτύξει περαιτέρω την υλοποίηση των κατευθυντηρίων γραμμών και να παράσχει βοήθεια στα κράτη μέλη κατά την προετοιμασία των πολυετών εθνικών σχεδίων ελέγχου (ΠΕΣΕ), των εκθέσεων και των λογιστικών ελέγχων.

3.2. Πολυετή εθνικά σχέδια ελέγχου (ΠΕΣΕ) και ετήσιες εκθέσεις

Σύμφωνα με τα άρθρα 41 και 42 του ΚΕΕ, τα κράτη μέλη απαιτείται να προετοιμάσουν και να εφαρμόσουν ένα ενιαίο ολοκληρωμένο πολυετές εθνικό σχέδιο ελέγχου (ΠΕΣΕ) το αργότερο έως την 1η Ιανουαρίου 2007 και να παράσχουν στην Επιτροπή ένα ενημερωμένο αντίγραφο κατόπιν αιτήσεως.

Όλα τα κράτη μέλη έχουν παράσχει στην Επιτροπή το ΠΕΣΕ τους και αξιολογούνται στο πλαίσιο των γενικών λογιστικών ελέγχων του γραφείου τροφίμων και κτηνιατρικών θεμάτων (ΓΤΚΘ) της Επιτροπής (βλ. κεφάλαιο 3.3).

Σύμφωνα με το άρθρο 44, ένα έτος μετά την έναρξη υλοποίησης των ΠΕΣΕ, και στη συνέχεια κάθε έτος, τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή έκθεση αναφέροντας κάθε τροποποίηση του ΠΕΣΕ, τα αποτελέσματα των ελέγχων και των λογιστικών ελέγχων, τον τύπο και τον αριθμό περιπτώσεων μη συμμόρφωσης και τα μέτρα που παίρνουν για να εξασφαλίσουν την αποτελεσματική λειτουργία και την εκτέλεσή του. Μέχρι σήμερα, η Επιτροπή έχει λάβει τις ετήσιες εκθέσεις των 26 κρατών μελών (η Πορτογαλία δεν έχει υποβάλει ετήσια έκθεση επειδή το πρώτο της ΠΕΣΕ δεν τέθηκε σε ισχύ πριν από το 2008 λόγω της αναδιάρθρωσης των υπηρεσιών της για τη διενέργεια των ελέγχων και, επομένως, η πρώτη έκθεση θα γίνει το 2009).

3.3. Γενικοί λογιστικοί έλεγχοι

Το άρθρο 45 του ΚΕΕ απαιτεί οι εμπειρογνώμονες της Επιτροπής να διενεργούν γενικούς και συγκεκριμένους λογιστικούς ελέγχους στα κράτη μέλη για να επαληθεύσουν ότι οι επίσημοι έλεγχοι πραγματοποιούνται στα κράτη μέλη σύμφωνα με το ΠΕΣΕ και σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο.

¹⁰ ΕΕ L 278 της 10.10.2006, σ. 15.

¹¹ ΕΕ L 138 της 30.05.2007, σ. 24.

¹² ΕΕ L 214 της 09.08.2008, σ. 56.

Το ΓΤΚΘ της Επιτροπής διενεργεί γενικούς λογιστικούς ελέγχους στα κράτη μέλη σε τριετή βάση. Το 2007 διενεργήθηκαν γενικοί λογιστικοί έλεγχοι στην Αυστρία και τις Κάτω Χώρες και το 2008 σε άλλα έξι κράτη μέλη (Γερμανία, Εσθονία, Ουγγαρία, Ιρλανδία, Σλοβακία και Ισπανία). Σε εννέα κράτη μέλη θα διενεργηθεί γενικός λογιστικός έλεγχος το 2009 (Βέλγιο, Κύπρος, Φινλανδία, Ελλάδα, Λετονία, Λιθουανία, Πορτογαλία, Σλοβενία και Ηνωμένο Βασίλειο). Τα υπόλοιπα 10 κράτη μέλη θα ελεγχθούν το 2010.

Οι τελικές εκθέσεις μετά το γενικό λογιστικό έλεγχο δημοσιεύονται και διατίθενται στην ακόλουθη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/food/fvo/ir_search_en.cfm

3.4. Επίσημοι έλεγχοι στις εισαγόμενες ζωοτροφές και τρόφιμα

Οι επίσημοι έλεγχοι για την επαλήθευση της συμμόρφωσης με το νόμο για τις ζωοτροφές και τα τρόφιμα και με τους κανόνες για την καλή διαβίωση των ζώων και την υγεία των ζώων πρέπει να πραγματοποιηθούν τόσο στα τρόφιμα, τις ζωοτροφές και τα ζώα που παράγονται στην Κοινότητα όσο και στα εισαγόμενα. Οι διατάξεις που καθορίζονται στον τίτλο II, κεφάλαιο V και στον τίτλο VI, κεφάλαιο II του ΚΕΕ δημιουργούν το γενικό πλαίσιο και τις διαδικασίες που εφαρμόζονται στους επίσημους ελέγχους στις ζωοτροφές και στα τρόφιμα που εισάγονται από τρίτες χώρες στο έδαφος της Κοινότητας.

Ο τίτλος II, κεφάλαιο V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 περιέχει ομοιόμορφους κανόνες που εφαρμόζονται σε:

- ενέργειες που λαμβάνονται από τις αρμόδιες αρχές ύστερα από επίσημους ελέγχους στις εισαγωγές ζωοτροφών και τροφίμων, όπως παραδείγματος χάριν, σε περίπτωση υπόνοιας ή απόδειξης μη συμμόρφωσης (άρθρα 18 έως 22)·
- έγκριση των ελέγχων από τρίτες χώρες πριν από την εξαγωγή με σκοπό τη μείωση της συχνότητας των ελέγχων στις εισαγωγές (άρθρο 23)·
- απαραίτητη συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων υγειονομικών αρχών και των τελωνειακών υπηρεσιών για την οργάνωση των επίσημων ελέγχων (άρθρο 24).

Το άρθρο 25 εξουσιοδοτεί την Επιτροπή, μέσω της διαδικασίας που ορίζεται στην απόφαση 1999/468/ΕΚ (διαδικασία «επιτροπολογίας»)¹³, να υιοθετεί τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν την ομοιόμορφη εφαρμογή των επίσημων ελέγχων στις εισαγόμενες ζωοτροφές και τρόφιμα.

Ο ΚΕΕ αναγνωρίζει τις ιδιομορφίες των ελέγχων που πρέπει να διεξαχθούν στις ζωοτροφές και τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης (άρθρο 14) σε αντιδιαστολή με τις ζωοτροφές και τα τρόφιμα μη ζωικής προέλευσης (άρθρα 15 έως 17). Όσον αφορά τα πρώτα, ο κανονισμός αναγνωρίζει την εγκυρότητα του υπάρχοντος πλαισίου εναρμονισμένων διαδικασιών εισαγωγής που έχουν θεσπιστεί με την οδηγία 97/78/ΕΚ

¹³ Απόφαση 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999 για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή, *EE L 184 της 17.7.1999, σ. 23*

του Συμβουλίου¹⁴ και που εκτελούνται από το δίκτυο συνοριακών σταθμών ελέγχου που έχει συσταθεί σε όλα τα εξωτερικά σύνορα της Κοινότητας. Ο κανονισμός απαιτεί η αρμόδια αρχή που έχει οριστεί σύμφωνα με την οδηγία 97/78/EK να πραγματοποιεί επίσης ελέγχους για να ελέγξει τη συμμόρφωση με τις πτυχές των νόμων για τις ζωοτροφές και τα τρόφιμα που δεν καλύπτονται από αυτή την οδηγία.

Η Επιτροπή, ως τμήμα της νέας στρατηγικής της για την υγεία των ζώων (2007 - 2013), αναθεωρεί σήμερα τους κτηνιατρικούς ελέγχους κατά τις εισαγωγές με σκοπό μια καλύτερη προσέγγιση των συνοριακών ελέγχων με βάση τον κίνδυνο. Η αναθεώρηση θα εξετάσει πώς μπορεί να εξασφαλιστεί με τον καλύτερο τρόπο η έγκαιρη προειδοποίηση και η γρήγορη ανίχνευση των κινδύνων από τα ζωικά προϊόντα, έτσι ώστε τα μέτρα εισαγωγών να μπορούν να εφαρμόζονται για να εξασφαλίσουν διαρκώς ένα υψηλό επίπεδο προστασίας της δημόσιας υγείας και της υγείας των ζώων μέσα στην ΕΕ.

Σε αντίθεση με αυτό που συμβαίνει σήμερα για τις ζωοτροφές και τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης, **οι ζωοτροφές και τα τρόφιμα μη ζωικής προέλευσης** δεν υπόκεινται σε συστηματικούς εναρμονισμένους ελέγχους της ΕΕ στα σύνορα πριν από την εισαγωγή στην Κοινότητα (με εξαίρεση τα προϊόντα για τα οποία ισχύουν τα μέτρα έκτακτης ανάγκης βάσει του άρθρου 53 παράγραφος 1 του κανονισμού ΕΚ αριθ. 178/2002)¹⁵. Σύμφωνα με τις διατάξεις που καθορίζονται στο άρθρο 15 του ΚΕΕ, οι έλεγχοι στις εισαγόμενες ζωοτροφές και τρόφιμα μη ζωικής προέλευσης πρέπει να διενεργούνται σε κατάλληλο μέρος, συμπεριλαμβάνοντας το σημείο εισόδου στην Κοινότητα, το σημείο από το οποίο τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία, τις αποθήκες εμπορευμάτων, τις εγκαταστάσεις του υπεύθυνου της επιχείρησης εισαγωγής ζωοτροφών και τροφίμων ή άλλα σημεία της αλυσίδας ζωοτροφών και τροφίμων. Τα κράτη μέλη αποφασίζουν, βάσει της εκτίμησης του κινδύνου, την καταλληλότερη συχνότητα και τους όρους των επίσημων ελέγχων στα εισαγόμενα προϊόντα.

Μια απόκλιση από τους αναφερθέντες γενικούς κανόνες προβλέπεται στην παράγραφο 5 του ίδιου άρθρου 15, που ορίζει ότι θα καταρτιστεί κατάλογος ζωοτροφών και τροφίμων μη ζωικής προέλευσης δηλαδή, βάσει γνωστού ή αναδυόμενου κινδύνου, που πρέπει να υπόκεινται σε περισσότερους επίσημους ελέγχους στο σημείο εισόδου στην Κοινότητα. Ένα σχέδιο κανονισμού που αποσκοπεί στην καθιέρωση γενικών διατάξεων και ένας τέτοιος κατάλογος εγκρίθηκε για πρώτη φορά στις x.x.2009 [to be updated before release].

Οι παραπάνω κανόνες συμπληρώνονται από εκείνους του τίτλου VI, κεφάλαιο I και II του ΚΕΕ που θεσπίζει τις διαδικασίες μέσω των οποίων η Επιτροπή συγκεντρώνει σχετικές πληροφορίες όσον αφορά το επίπεδο συμμόρφωσης των συστημάτων τρίτων χωρών με τα κοινοτικά πρότυπα για τις ζωοτροφές και τα τρόφιμα (άρθρα 46 και 47), και αποφασίζουν ποιοι, ενδεχομένως, συγκεκριμένοι όροι εισαγωγής πρέπει να

¹⁴ Οδηγία 97/78/EK του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1997, για καθορισμό των αρχών οργάνωσης των κτηνιατρικών ελέγχων των προϊόντων που εισάγονται στην Κοινότητα από τρίτες χώρες (ΕΕ L 24 της 30.1.1998, σ. 9-30).

¹⁵ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2002, για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων, ΕΕ L 131 της 1.2.2002, σ. 1.

επιβληθούν στις ζωοτροφές και στα τρόφιμα που επιτρέπεται να εισαχθούν στην Κοινότητα (άρθρο 48).

Συγκεντρώνονται επίσης σχετικές πληροφορίες από τις αποστολές του ΓΤΚΘ σε τρίτες χώρες (άρθρο 46) και από τα ερωτηματολόγια πριν από την αποστολή που στέλνονται πριν από τις εν λόγω αποστολές, οι οποίες παρέχουν συγκεκριμένα πληροφορίες για την οργάνωση και τη διαχείριση των υγειονομικών ελέγχων των χωρών.

Στο βαθμό στον οποίο οι όροι και οι λεπτομερείς διαδικασίες για την εισαγωγή δεν προβλέπονται ήδη στην κοινοτική νομοθεσία, (ειδικότερα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 854/2004¹⁶), οι συγκεκριμένοι όροι εισαγωγής μπορούν να καθοριστούν σύμφωνα με τη διαδικασία επιτροπολογίας. Οι όροι μπορούν να περιλάβουν την κατάρτιση καταλόγου τρίτων χωρών από τις οποίες τα συγκεκριμένα προϊόντα μπορούν να εισαχθούν στην Κοινότητα, την καθιέρωση προτύπων πιστοποιητικών που συνοδεύουν τα φορτία ή/και άλλους ειδικούς όρους εισαγωγών ανάλογα με τον τύπο του προϊόντος ή του ζώου και τους πιθανούς σχετικούς κινδύνους (άρθρο 48).

Οι κανόνες που εφαρμόζονται στη σύναψη συμφωνιών ισοδυναμίας με τρίτες χώρες καθορίζονται στο άρθρο 49. Οι συμφωνίες αυτές μπορούν να αναγνωρίσουν ότι τα μέτρα που εφαρμόζουν τρίτες χώρες σε συγκεκριμένους τομείς προσφέρουν εγγυήσεις ισοδύναμες με εκείνες που εφαρμόζονται στην Κοινότητα, υπό την προϋπόθεση ότι οι τρίτες χώρες παρέχουν αντικειμενικές αποδείξεις από αυτή την άποψη.

3.5. Άρθρο 23 για την έγκριση ελέγχων πριν από την εξαγωγή

Το άρθρο 23 του ΚΕΕ δίνει τη δυνατότητα στην Επιτροπή να εγκρίνει, σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 62 παράγραφος 2 του κανονισμού, συγκεκριμένους ελέγχους πριν από την εξαγωγή που πραγματοποιούνται από τρίτη χώρα πριν από την εισαγωγή ενός δεδομένου προϊόντος (ζωοτροφών και τροφίμων) στην Κοινότητα. Κατόπιν της έγκρισης των ελέγχων πριν από την εξαγωγή, η συχνότητα των εξαγωγικών ελέγχων για τις ζωοτροφές ή τα τρόφιμα μπορεί να μειωθεί.

Η έγκριση ελέγχων από τρίτη χώρα πριν από την εξαγωγή μπορεί να χορηγηθεί με την προϋπόθεση ότι

- κοινοτική εξέταση έχει καταδείξει ότι οι ζωοτροφές ή τα τρόφιμα που εξάγονται προς την Κοινότητα πληρούν τις κοινοτικές απαιτήσεις ή ισοδύναμες απαιτήσεις·
- οι έλεγχοι που διενεργούνται στην τρίτη χώρα πριν από την εξαγωγή κρίνονται επαρκώς ουσιαστικοί και αποτελεσματικοί ώστε να αντικαταστήσουν ή να μειώσουν τους ελέγχους των εγγράφων, της ταυτότητας και τους φυσικούς ελέγχους που επιβάλλει η κοινοτική νομοθεσία.

Με άλλα λόγια, οι συγκεκριμένοι έλεγχοι πριν από την εξαγωγή εγγυώνται ότι οι έλεγχοι διενεργούνται σύμφωνα με τις σχετικές απαιτήσεις που ορίζονται στο κοινοτικό δίκαιο.

¹⁶ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 854/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τον καθορισμό ειδικών διατάξεων για την οργάνωση των επίσημων ελέγχων στα προϊόντα ζωικής προέλευσης που προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο (ΕΕ L 139 της 30.4.2004, σ.206 διορθωμένο και επαναδημοσιευμένο στην ΕΕ).

Η έγκριση των ελέγχων πριν από την εξαγωγή βάσει του άρθρου 23 του ΚΕΕ δεν επηρεάζει το δικαίωμα της αρμόδιας αρχής των κρατών μελών να διενεργήσει επίσημους ελέγχους στις εισαγόμενες ζωοτροφές και τρόφιμα. Παρ'όλα αυτά, η ύπαρξη ενός εγκεκριμένου σχεδίου ελέγχων πριν από την εξαγωγή θα εξεταστεί από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών όταν αποφασίζουν για τη συχνότητα των φυσικών ελέγχων που πρέπει να διενεργούνται στις ζωοτροφές και τα τρόφιμα. Η συχνότητα καθορίζεται βάσει των κινδύνων που συνδέονται με τους διαφορετικούς τύπους ζωοτροφών και τροφίμων, τις εγγυήσεις που προσφέρονται από την τρίτη χώρα εξαγωγής, τους ελέγχους που διενεργούνται από τον υπεύθυνο της επιχείρησης ζωοτροφών και τροφίμων που εισάγει το προϊόν, το ιστορικό συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις για το εν λόγω προϊόν της τρίτης χώρας και τον καθορισμό της προέλευσης και των υπεύθυνων της επιχείρησης ζωοτροφών και τροφίμων που εισάγουν ή εξάγουν το προϊόν.

Η απόφαση 2008/47/EΚ της Επιτροπής, της 20ής Δεκεμβρίου 2007, για την έγκριση ελέγχων πριν από την εξαγωγή που εκτελούνται από τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής σε φιστίκια και παράγωγα προϊόντα αυτών σε ό,τι αφορά την παρουσία αφλατοξινών¹⁷ είναι η μοναδική απόφαση της Επιτροπής που εγκρίνει ένα τέτοιο σύστημα μέχρι σήμερα.

3.6. Καλύτερη κατάρτιση για ασφαλέστερα τρόφιμα

Το άρθρο 51 του ΚΕΕ εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να οργανώσει την κατάρτιση για το προσωπικό τόσο των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών όσο και των τρίτων χωρών που εξετάζουν τη νομοθεσία για τις ζωοτροφές και τα τρόφιμα, τους νόμους για την υγεία των ζώων, την ευημερία των ζώων και την υγεία των φυτών. Σύμφωνα με αυτό το άρθρο, η Επιτροπή προώθησε την πρωτοβουλία για την καλύτερη κατάρτιση για ασφαλέστερα τρόφιμα, που βρίσκεται στο τρίτο έτος δραστηριοτήτων της. Τα αποτελέσματα του δεύτερου έτους δημοσιεύθηκαν στην ετήσια έκθεση της πρωτοβουλίας:

http://ec.europa.eu/food/training_strategy/annual_report2007/index_en.htm.

Στο τέλος του 2008, περίπου 7.500 συμμετέχοντες είχαν επωφεληθεί άμεσα από την κατάρτιση στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας, εκ των οποίων το 52% προήλθε από τα κράτη μέλη, το 13% από τις υποψήφιες χώρες, τις εν δυνάμει υποψήφιες χώρες, τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελευθέρων Συναλλαγών και τις χώρες Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας και το 35% από τρίτες χώρες. Ο στόχος είναι να αυξηθεί το ποσοστό συμμετοχής τα επόμενα έτη στους 6.000 συμμετέχοντες ετησίως κατά μέσο όρο.

Το Σεπτέμβριο του 2006, η Επιτροπή ενέκρινε ανακοίνωση προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο- Καλύτερη κατάρτιση για ασφαλέστερα τρόφιμα¹⁸, στην οποία περιέχεται το πεδίο εφαρμογής και ο σκοπός της πρωτοβουλίας και η στρατηγική της για τη μελλοντική ανάπτυξη. Σύμφωνα με τα συμπεράσματα της ανακοίνωσης και τα αποτελέσματα μιας ανάλυσης κόστους αποτελέσματος που πραγματοποιήθηκε από ανεξάρτητο σύμβουλο, η Επιτροπή αποφάσισε να αναθέσει τα καθήκοντα εφαρμογής

¹⁷ EE L 11 της 15.01.2008, σ. 12.

¹⁸ COM (2006) 519 της 20.09.2006, διατίθεται στο διαδίκτυο στη διεύθυνση:
http://ec.europa.eu/food/training/communication_final_report_en.pdf

του προγράμματος στον «Εκτελεστικό Οργανισμό για την Υγεία και τους Καταναλωτές»¹⁹.

3.7. Κοινοτικά εργαστήρια αναφοράς

Με το παράρτημα VII του ΚΕΕ θεσπίστηκε ο ενοποιημένος κατάλογος κοινοτικών εργαστηρίων αναφοράς για τις ζωοτροφές και τα τρόφιμα και την υγεία των ζώων, ο οποίος περιλαμβάνει τα εργαστήρια που έχουν οριστεί προηγουμένως από διάφορες τομεακές πράξεις και τα νέα κοινοτικά εργαστήρια αναφοράς σε τομείς που δεν έχουν ήδη καλυφθεί. Από τον Ιούλιο του 2005, η Επιτροπή έχει προωθήσει τρεις προσκλήσεις για την επιλογή και τον ορισμό νέων κοινοτικών εργαστηρίων αναφοράς.

Συνεπώς, προστέθηκαν στον κατάλογο του παραρτήματος VII τα ακόλουθα νέα κοινοτικά εργαστήρια αναφοράς:

- Νέα κοινοτικά εργαστήρια αναφοράς σχετικά με τον αφθώδη πυρετό, τη βρουκέλλωση, τη *Listeria monocytogenes*, τους θετικούς στην πηκτάση σταφυλόκοκκους, την *Escherichia coli*, συμπεριλαμβανομένης της βεροτοξινογόνου *E. coli* (VTEC), την καμπυλοβακτηρίωση, τα παράσιτα (ιδίως τα παράσιτα *Trichinella*, εχινόκοκκος, *Anisakis*), τη μικροβιακή αντοχή, τις ζωικές πρωτεΐνες στις ζωοτροφές, τα υπολείμματα φυτοφαρμάκων, τις μυκοτοξίνες σε τρόφιμα και ζωοτροφές, τις διοξίνες και τις παρόμοιες με τις διοξίνες PCB και τους πολυκυκλικούς αρωματικούς υδρογονάνθρακες (ΠΑΥ)²⁰.
- Κοινοτικό εργαστήριο αναφοράς για τις νόσους των ιπποειδών πλην της πανώλους των ιπποειδών.²¹
- Κοινοτικά εργαστήρια αναφοράς για τις νόσους καρκινοειδών, τη λύσσα και τη φυματίωση των βοοειδών για τον καθορισμό επιπλέον αρμοδιοτήτων και καθηκόντων των κοινοτικών εργαστηρίων αναφοράς όσον αφορά τη λύσσα και τη φυματίωση των βοοειδών²².

3.8. Τεχνικές αναπροσαρμογές

Το πρότυπο EN ISO/IEC 17020 αντικαθιστά το EN 45004

Σύμφωνα με το άρθρο 5 του ΚΕΕ, η αρμόδια αρχή μπορεί να αναθέσει συγκεκριμένα καθήκοντα που σχετίζονται με επίσημους ελέγχους σε έναν ή περισσότερους φορείς ελέγχου σύμφωνα με ορισμένες απαιτήσεις. Αυτοί οι φορείς ελέγχου πρέπει να εργαστούν και να πιστοποιηθούν σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα, ειδικότερα με το EN πρότυπο σχετικά με «*Τα γενικά κριτήρια λειτουργίας των διαφόρων τύπων των φορέων που διενεργούν επιθεωρήσεις*». Τα προηγούμενα πρότυπα EN 45004 έχουν αντικατασταθεί από το EN ISO/IEC 17020. Επομένως, ο ΚΕΕ πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως. Η Επιτροπή προετοιμάζεται αυτήν την περίοδο για την τροποποίηση, η

¹⁹ Απόφαση 2008/544/ΕΚ της Επιτροπής, της 20ής Ιουνίου 2008, για την τροποποίηση της απόφασης 2004/858/ΕΚ με σκοπό τη μετατροπή του Εκτελεστικού Οργανισμού για το Πρόγραμμα Δημόσιας Υγείας σε Εκτελεστικό Οργανισμό για την Υγεία και τους Καταναλωτές, *EE L 173 της 03.07.2008*, σ. 27.

²⁰ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 776/2006 της Επιτροπής της 23ης Μαΐου 2006. *EE L 136 της 24.05.2006*, σ. 3.

²¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 180/2008 της Επιτροπής της 28ής Φεβρουαρίου 2008. *EE L 56 της 29.02.2008*, σ. 4.

²² Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 737/2008 της Επιτροπής της 28ης Ιουλίου 2008. *EE L 201 της 30.07.2008*, σ. 29.

οποία θα εγκριθεί από τη διαδικασία επιτροπολογίας, του ΚΕΕ, ώστε να αποτυπώνονται οι αλλαγές στα πρότυπα ISO.

Το πρότυπο EN ISO/IEC 17011 αντικαθιστά το EN 45002 και το EN 45003

Σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφοι 1 και 2 του ΚΕΕ, η αρμόδια αρχή ορίζει τα εργαστήρια που μπορούν να πραγματοποιήσουν την ανάλυση των δειγμάτων που λαμβάνονται κατά τη διάρκεια των επίσημων ελέγχων και αυτά τα εργαστήρια έπρεπε να πιστοποιηθούν σύμφωνα με ορισμένα ευρωπαϊκά πρότυπα. Το προηγούμενο EN 45002 σχετικά με «*Τα γενικά κριτήρια για την αξιολόγηση εργαστηρίων δοκιμών*» και το EC 45003 για το «*Σύστημα διαπίστευσης των εργαστηρίων βαθμονόμησης και δοκιμών – Γενικές απαιτήσεις λειτουργίας και αναγνώρισης*» έχουν αντικατασταθεί από το ίδιο EN ISO/IEC 17011 «*Γενικές απαιτήσεις για οργανισμούς διαπίστευσης που παρέχουν διαπιστεύσεις στους οργανισμούς διαπίστευσης συμμόρφωσης*», και ο ΚΕΕ έχει τροποποιηθεί αναλόγως²³.

4. ΤΕΛΗ

4.1. Πλαίσιο

Το άρθρο 65 του ΚΕΕ απαιτεί η παρούσα έκθεση να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στο ζήτημα των τελών που συγκεντρώνονται για τη χρηματοδότηση των επίσημων ελέγχων («τέλη επιθεώρησης»).

Προκειμένου να μπορεί να υποβάλει έκθεση σχετικά με αυτό το σύνθετο ζήτημα, η Επιτροπή ζήτησε μια εξωτερική αξιολόγηση με σκοπό να κατανοήσει καλύτερα τη λειτουργία των συστημάτων τελών επιθεωρήσεων όπως τα εφαρμόζουν αυτήν την περίοδο τα κράτη μέλη βάσει σχετικών διατάξεων του ΚΕΕ (άρθρα 26 έως 29).

Η αξιολόγηση («η μελέτη») πραγματοποιήθηκε από έναν ανάδοχο την περίοδο Απρίλιος-Νοέμβριος 2008 με μια έρευνα που απευθύνθηκε στις αρμόδιες αρχές σε όλα τα κράτη μέλη, μια σε βάθος ανάλυση (περιπτωσιολογική μελέτη) σε σχέση με έξι κράτη μέλη που αντιπροσωπεύουν ποικίλα καθεστάτα τελών, τις συνεντεύξεις με τους βασικούς εμπειρογνώμονες και τους φορείς σε επίπεδο ΕΕ, μια εκτενή ανάλυση της υπάρχουσας βιβλιογραφίας και αναθεώρηση των στοιχείων (συμπεριλαμβανομένων σχετικών εκθέσεων του ΓΤΚΘ και της εθνικής νομοθεσίας).

Τα αποτελέσματα της μελέτης οριστικοποιήθηκαν και τέθηκαν στη διάθεση της Επιτροπής το Φεβρουάριο του 2009.

4.2. Πεδίο της αξιολόγησης

Οι στόχοι της πρότασης είναι διττοί:

²³ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1029/2008 της Επιτροπής, της 20ής Οκτωβρίου 2008, για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με σκοπό την επικαιροποίηση της αναφοράς σε ορισμένα ευρωπαϊκά πρότυπα ΕΕ L 278 της 20.10. 2008, σελ. 6.

- α) να αξιολογήσει την παρούσα κατάσταση όσον αφορά την εφαρμογή υπαρχουσών διατάξεων για τα τέλη, ειδικότερα τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί στην πράξη το σύστημα·
- β) να εκτιμήσει τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα μιας σειράς επιλογών όσον αφορά τις πολιτικές (σχετικά με το πεδίο των σημερινών κανόνων και του μηχανισμού καθορισμού των τελών).

Οι αξιολογητές κλήθηκαν επίσης να προσδιορίσουν τα βασικά πλεονεκτήματα και αδυναμίες του σημερινού συστήματος, καθώς και βασικά προβλήματα και ανεπάρκειες που πρέπει να αντιμετωπιστούν στο μέλλον. Εξέτασαν ειδικότερα πώς εφαρμόζονται τα άρθρα 26 έως 29 του ΚΕΕ σήμερα και πώς το σύστημα τελών, όπως εφαρμόζεται σήμερα, συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων του ΚΕΕ.

4.3. Κύρια συμπεράσματα που προκύπτουν από τη μελέτη

Η μελέτη κατέληξε ότι υπάρχει ένας σημαντικός βαθμός απόκλισης όσον αφορά την εκτέλεση των διατάξεων χρηματοδότησης του ΚΕΕ από τα κράτη μέλη και μια σημαντική έλλειψη σαφήνειας και διαφάνειας των διάφορων εθνικών συστημάτων τελών όπως εφαρμόζονται σήμερα. Κατά συνέπεια, η απευθείας σύγκριση των πραγματικών επιπέδων τελών σε ολόκληρη την ΕΕ (και μεταξύ των τομέων) είναι εξαιρετικά δύσκολη.

Τα αποτελέσματα της μελέτης δείχνουν επίσης ότι, λόγω του πολύ ευρέως ορισμού των κατηγοριών δαπανών στο παράρτημα VI του κανονισμού και στην αναφερόμενη έλλειψη διαφάνειας των μεθόδων υπολογισμού, είναι αρκετά ασαφές αν τα τέλη που βασίζονται στο κόστος απεικονίζουν αληθινά τις πραγματικές δαπάνες που αναλαμβάνουν οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών για την εκτέλεση των επιθεωρήσεων για τις οποίες συγκεντρώνονται τα τέλη.

Γενικότερα, η μελέτη ερεύνησε αν επιτεύχθηκε ο κύριος στόχος του συστήματος τελών επιθεώρησης όπως ισχύει σήμερα, δηλαδή η εξασφάλιση ότι τα κράτη μέλη έχουν επαρκείς πόρους για να πραγματοποιήσουν τους επίσημους ελέγχους (άρθρο 26 του κανονισμού). Σύμφωνα με τη μελέτη, αυτός ο κύριος στόχος δεν έχει εκπληρωθεί σε μεγάλο βαθμό σήμερα σε ολόκληρη την ΕΕ.

4.4. Σενάρια για αλλαγή

Βάσει των αναφερόμενων συμπερασμάτων, η μελέτη αξιολογεί τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα μιας σειράς επιλογών της πολιτικής και συγκρίνει πιθανές εναλλακτικές λύσεις με τους ισχύοντες κανόνες.

Ως υπόθεση εργασίας, η μελέτη εξετάζει τα δύο ακόλουθα ακραία σενάρια:

- «πλήρης επικουρικότητα», που θα σήμαινε την κατάργηση των περισσότερων περιορισμών που καθορίζονται στο υπάρχον νομικό πλαίσιο, όσον αφορά ειδικότερα τον υπολογισμό των τελών και το πεδίο των υποχρεωτικών τελών· Τα κράτη μέλη θα ήταν ελεύθερα να αποφασίσουν τον καλύτερο τρόπο χρηματοδότησης των επίσημων υπηρεσιών τους ελέγχου·

- «πλήρης εναρμόνιση», τα τέλη καθορίζονται στο ίδιο επίπεδο σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση και για όλους τους σχετικούς τομείς (που έχουν προσδιοριστεί από την κοινοτική νομοθεσία).

Η μελέτη στη συνέχεια αξιολογεί τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των ενδιάμεσων σεναρίων, τα οποία προκύπτουν από την προσθήκη στοιχείων που βρίσκονται ανάμεσα στις δύο ακραίες επιλογές. Η ανάλυση πραγματοποιείται ειδικά εξετάζοντας πώς τα κύρια συστατικά ενός νομοθετικού πλαισίου για τα τέλη επιθεώρησης θα χαρακτηρίζονταν σε μια κλίμακα από τη «πλήρη επικουρικότητα» στη «πλήρη εναρμόνιση». Τέτοια κύρια συστατικά είναι ειδικότερα:

- υποχρεωτική/μη-υποχρεωτική φύση των τελών
- εναρμονισμένο/μη εναρμονισμένο επίπεδο του συντελεστή των τελών
- εναρμονισμένη/μη εναρμονισμένη μέθοδος υπολογισμού των τελών
- εναρμονισμένες/μη εναρμονισμένες μειώσεις τελών και ποινικές ρήτρες για μη συμμόρφωση
- κατάλογος δραστηριοτήτων που καλύπτονται από τα τέλη (πεδίο του συστήματος).

Δίνεται επίσης προσοχή στη δυνατότητα διατήρησης του συστήματος ως έχει αλλά με μερικές βελτιώσεις για την αντιμετώπιση, στο μέτρο του δυνατού, των αναφερόμενων μειονεκτημάτων.

Η Επιτροπή θα πραγματοποιήσει τώρα μια εκτίμηση αντίκτυπου για να αξιολογήσει τις διαθέσιμες επιλογές και την ανάγκη προετοιμασίας νομοθετικής πρότασης. Αυτό θα περιλάβει διαβουλεύσεις με τους συμμετέχοντες και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη.

Όλες οι λεπτομέρειες από τα αποτελέσματα της μελέτης για τα τέλη δημοσιεύονται στην ακόλουθη διεύθυνση: [προς συμπλήρωση].